

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrī raṅganāthadivyaṃaṇipādukābhyāṃ namaḥ

śrīkavitārkikasīṃhasya sarvatantrasvatantrasya
śrīmadvēṅkaṭanāthasya vēdāntācāryasya kṛtiṣu
śrīraṅganāthapādukāsahasrē

॥ bahuratnapaddhatiḥ ṣōḍaśī ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ

śrīmatē rāmānujāya namaḥ

śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ

śrī raṅganāthadivyaṃaṇipādukābhyāṃ namaḥ

॥ **bahuratnapaddhatiḥ śōḍaśī** ॥

śrīmān vēṅkaṭanāthāryaḥ kavitarḱikakēsarī |

vēdāntācāryavaryō mē sannidhattāṃ sadā hṛdi ॥

mukhabāhūrupādēbhyō

varṇān sṛṣṭavataḥ prabhōḥ |

prapadyē pādukāṃ ratnaiḥ

vyaktavarṇavyavasthitim ॥ 16.1 ॥

maṇibhiḥ sitaraktapītakṛṣṇaiḥ

bhavatī kāñcanapādukē ! vicitrā |

yugabhēdavikalpitaṃ murārēḥ

yugapaddarśayatīva varṇabhēdam ॥ 16.2 ॥

navaratnavicitritā murārēḥ

padayōstvaṃ maṇipādukē ! vibhāsi |

navakhaṇḍavatī vasundharēva

praṇayājjanmabhuvāṃ samāśrayantī ॥ 16.3 ॥

sahasā vinivēdya sāparādhān

tvadadhīnasvapadē mukundapādē |

aruṇōpalasaktamauktikaśrīḥ

smayamānēva vibhāsi pādukē ! tvam ॥ 16.4 ॥

bahuratnasamudbhavaṃ mayūkhaṃ
 tava manyē maṇipādukē ! murārēḥ |
 caraṇōpagataṃ mayūrapīñchaṃ
 makuṭārōhaṇasāhasaṃ pramārṣṭum || 16.5 ||

prabhayā harinīlamauktikānāṃ
 vikasantyā diśasīva pādukē ! tvam |
 madhubhiccaraṇāravindalakṣmyāḥ
 srajamindīvarapuṇḍarīkabaddhām || 16.6 ||

tava mādhavapādukē ! maṇīnāṃ
 prabhayā dēvi ! sitāsītāruṇānām |
 vahatē giriśasya mauligaṅgā
 kumudēndīvarapadmakānanāni || 16.7 ||

prthagvidhānāṃ dyutibhirmaṇīnāṃ
 tvāṃ pādukē ! lōhitaśuklakṛṣṇām |
 vihārahētōriha raṅgabhartuḥ
 pādānuṣaktāṃ prakṛtiṃ pratīmaḥ || 16.8 ||

tamālanīladyutimindranīlaiḥ
 muktānuviddhāṃ maṇipādukē ! tvām |
 avaimi raṅgēśvarakāntisindhōḥ
 vėlāmaviśrāntagatāgatārham || 16.9 ||

avaimi raṅgēśvarapādukābhyāṃ
 akālakālyāṃ vibhavaṃ vidhātum |
 vajrēndranīlavyapadēśadrśyaṃ
 bandīkṛtaṃ nūnamahastriyāmam || 16.10 ||

padasya gōptrī bhavatī murārēḥ
 maṅisprśā mauktikaratnabhāsā |
 antardṛśaṃ sāñjanayā munīnāṃ
 anakti karpūraśalākayēva || 16.11 ||

muktāmayūkhaprakaraiḥ subhadrā
 kṛṣṇā mahēndrōpalaraśmijālaiḥ |
 mānyā murārērmaṅipādukē ! tvaṃ
 vihārayuktā vijayaṃ vṛṇōṣi || 16.12 ||

vicitravarṇāṃ maṅipādukē ! tvāṃ
 chandōmayīṃ sāmanibaddhagītim |
 munīndrajuṣṭāṃ dvīpadāṃ murārēḥ
 pratyāyikāṃ kāñcidṛcaṃ pratīmaḥ || 16.13 ||

prasēduṣī gōtrabhidaḥ praṇāmaiḥ
 puṣṇāsi raṅgēśvarapādukē ! tvam |
 maṅiprabhāsaṃvalanāpadēśāt
 prāyastadarhāṇi śarāsanāni || 16.14 ||

śōṇāśmanāṃ tava harinmaṅiraśmibhinnaṃ
 bālātapaṃ balivimardanapādarakṣē ! |
 śyāmīkṛtaṃ śukaśakuntagaṇapravēśāt
 śaṅkē satāṃ kimapi śālivanaṃ vipakvam || 16.15 ||

sambhīdyamānamaṅividrumamauktikaśrīḥ
 sairandhrikēva bhavatī maṅipādarakṣē ! |
 prastauti raṅgaṅṛpatēścaraṇāravindē
 kastūrikāghuṣṛṇacandanapaṅkacarcām || 16.16 ||

ātanvatīmasuramardanapādarakṣē !

śuddhāntapakṣmaḷadrśāṃ madanēndrajālam |
vaihārikīṃ vividharatnamayūkhalakṣyāt
manyē samudvahasi mōhanapiñchikāṃ tvam || 16.17 ||

ratnairvyavasthitasitāsitaśōṇavarṇaiḥ

ālōkavadbhirajahacchrutisannikarṣaiḥ |
draṣṭuṃ mukundacaraṇāvanimēśadrśyau
sandṛśyasē janani ! sambhṛtanētrapañktiḥ || 16.18 ||

gārutmatāntaritamauktikapañktīlakṣyāt

dūrvāmadhūkaracitaṃ duritōpaśāntyai |
mātaḥ ! svayaṃ vahasi mugdhadhiyāṃ prajānāṃ
maṅgalyamālyamiva mādhavapādukē ! tvam || 16.19 ||

raṅgādhirājapadarakṣiṇi ! rājatē tē

vajrōpasaṅghaṭitamauktikavidrumaśrīḥ |
saktā ciraṃ manasi saṃyamināṃ nivāsāt
sūryēnduvahnimayamaṅḍalavāsanēva || 16.20 ||

āsaktavāsavaśilāśakalāstvadiyāḥ

padmāsahāyapadarakṣiṇi ! padmarāgāḥ |
pratyakṣayanti kamapi bhramarābhilīnaṃ
pādāravindamakarandaraspravāham || 16.21 ||

antaḥ purāṇi samayēśvabhigantumēkā

raṅgēśiturjñapayasīva padāvani ! tvam |
muktāṃśujālamīlanādruciraiḥ pravālaiḥ
bimbādharaṃ smitaviśēṣayutaṃ priyāṇām || 16.22 ||

raṅgēśvarasya mṛgayōścaraṇāvasaktāṃ
 rakṣaḥkapīndramakuṭeṣu nivēśayōgyām |
 manyē padāvani ! nibaddhavicitraratnāṃ
 māyāmṛgasya racitāmiva carmaṇā tvām || 16.23 ||

badhnāsi raṅgapativibhramapādukē ! tvam
 māyākirātamakuṭē navabarhamālām |
 ākṛṣṭavāsavadhanuśśakalairmaṇīnām
 anyōnyasaṅghaṭitakarburitairmayūkhaiḥ || 16.24 ||

anyōnyabandhuraraharinmaṇipadmarāgā
 raṅgēśvarasya caraṇāvani ! rājasē tvam |
 ātmōpamānavibhavāccaritārthayantī
 śailātmajāgiriśayōriva mūrtimēkām || 16.25 ||

tāpatrayaprasāmanāya samāśritānām
 sandarśitāruṇasitāsitaratnapaṅktiḥ |
 puṣṇāsi raṅganṛpatērmaṇipādukē ! tvam
 prāyaḥ sarōjakumudōtpalakānanāni || 16.26 ||

dēhadyutiṃ prakāṭayanti mahēndranīlāḥ
 śaurēḥ padāmbujaruciṃ tava padmarāgāḥ |
 anyōnyalabdhaparabhāgatayā tvamīśām
 ābhāti kāntiraparā maṇipādarakṣē ! || 16.27 ||

ākīrṇamauktikaharinmaṇipadmarāgām
 ambhōjalōcanapadāvani ! bhāvayē tvām |
 tatpādaviśramajuṣām śrutisundarīṇām
 varṇōpadhānamiva maulīnivēśayōgyam || 16.28 ||

āsannavāsavaśilārucirāstvadīyāḥ
 padmēkṣaṇasya padarakṣiṇi ! padmarāgāḥ |
 sambhāvayanti samayē kvaciduṣṇabhānōḥ
 sadyaḥ prasūtayamunāsubhagāmavasthām || 16.29 ||

muktēndranīlamanībhīrvihitē bhavatyāḥ
 paṅktiḥ dr̥ḍhē paramapūruṣapādarakṣē ! |
 manyē samāśritajanasya tavānubhāvāt
 unmōcitē sukṛtaduṣkṛtaśṛṅkhalē dvē || 16.30 ||

udgīrṇagāḍhatamasō harinīlabhaṅgāḥ
 tārāviśēṣarucirāṇi ca mauktikāni |
 tvatsaṅgamāt sarasijēkṣaṇapādarakṣē !
 saṃyōjayanti niśayā bhavamauḷicandram || 16.31 ||

viṣṇōḥ padēna ghaṭitā maṇipādukē ! tvam
 vyaktēndranīlarucirujjvalamauktikaśrīḥ |
 kālēṣu dīvyasi marudbhirudīryamāṇā
 kādambinīva paritaḥ sphuṭavāribinduḥ || 16.32 ||

bhāsā svayā bhagavatō maṇipādarakṣē !
 muktāñcitā marakatōpalapaddhatistē |
 nityāvagāhanasahaṃ sakalasya jantōḥ
 gaṅgānviṭam janayatīva samudramanyam || 16.33 ||

sūryātmajā hariśilāmaṇipaṅktīlakṣyāt
 tvam nityamāśritavatī maṇipādarakṣē ! |
 āḍau janārdanapadē kṣaṇamātralagnām
 āsannamauktikarucā hasatīva gaṅgām || 16.34 ||

paryantasaṅghaṭitabhāsurapadmarāgāḥ
 padmōdarabhramarakāntimuṣastvadīyāḥ |
 tvatsaṃśrayēṇa caraṇāvani ! śakranīlāḥ
 pītāambarēṇa puruṣēṇa tulāṃ labhantē || 16.35 ||

śaṅkē padāvani ! sadā paricinvatī tvaṃ
 raṅgēśituścaraṇapaṅkajasaukumāryam |
 agrē mahōbhiraruṇōpalamauktikānāṃ
 prājyāṃ vinikṣipasi pallavapuṣpapaṅktim || 16.36 ||

nirgacchatā caraṇarakṣiṇi ! nīyamānā
 raṅgēśvarēṇa bhavatī raṇadīkṣitēna |
 sūtē surārisubhaṭīnayanāmbujānāṃ
 jyautsnīm niśāmiva sitāsitaratnabhāsā || 16.37 ||

marakataharitāṅgī mēdurā padmarāgaiḥ
 abhinavajalabinduvyaktamuktāphalaśrīḥ |
 kalayasi padarakṣē ! kṛṣṇamēghapracārāt
 kanakasaridanūpē sādvalaṃ sēndragōpam || 16.38 ||

viracitasurasindhōrviṣṇupādāravindāt
 samadhikamanubhāvaṃ pādukē ! darśayantī |
 valabhidupalamuktāpadmarāgaprakāśaiḥ
 pariṇamayasi nūnaṃ prāptaśōṇaṃ prayāgam || 16.39 ||

vividhamaṇimayūkhairvyaktapakṣāṃ vicitraiḥ
 jalanidhiduhitustvāṃ vēdmi līlācakōrīm |
 anīsamavikalānāṃ pādukē ! raṅgabhartuḥ
 caraṇanakhamaṇīnāṃ candrikāmāpibantīm || 16.40 ||

caraṅakamalasēvāsaṅgināṃ raṅgabhartuḥ
 vinayagarimabhājāṃ varjitairātapatrainiḥ |
 punarapi padarakṣē ! puṣyasi tvam surāṅāṃ
 bahuvidhamañikāntyā barhipiñchātapatram || 16.41 ||

marakatarucipatrā mauktikasmērapuṣpā
 sphuṭakisalayaśōbhā bhāsuraiḥ padmarāgaiḥ |
 phalamakhilamudārā raṅganāthasya pādē
 kalayati bhavatī naḥ kalpavallīva kācit || 16.42 ||

bahumañirucirāṅgīṃ raṅganāthasya pādāt
 nijaśirasi girīśō nikṣipan pādukē ! tvām |
 smarati laḷitamantarlāḷanīyaṃ bhavānyāḥ
 taraḷaghanakalāpaṃ ṣaṅmukhasyaupavāhyam || 16.43 ||

vividhamañisamutthairvyaktamāpādayantīm
 divasarajanisandhyāyaugapadyaṃ mayūkhaiḥ |
 upaniṣadupagītāṃ pādukē ! raṅgiṅastvām
 aghaṭitaghaṭanārḥāṃ śaktimālōcayāmaḥ || 16.44 ||

sakalamidamavandhyē śāsanē sthāpayantī
 muramathanapadasthā mauktikādiprakārā |
 prakāṭayasi viśuddhaśyāmaraktādirūpān
 phalapariṅatibhēdān prāṅināṃ pādukē ! tvam || 16.45 ||

pradiśati mudamakṣṇōḥ pādukē ! dēhabhājāṃ
 śatamakhamañipaṅktiḥ śārṅgiṅastulyavarṇā |
 parisaranihitaistē padmarāgapradīpaiḥ
 ghanatarapariṅaddhā kajjaḷaśyāmikēva || 16.46 ||

kalayā'pi hānirahitēṣu sadā
 tava mauktikēṣu paritaḥ prathatē |
 uparajyamānahariṇāṅkatulā
 haripādukē ! hariśilāmahasā || 16.47 ||

marakatapatralā ruciravidrumapallavitā
 pṛthutaramauktikastabakitā nigamaiḥ surabhiḥ |
 upavanadēvatēva caraṇāvani ! raṅgapatēḥ
 abhilaṣatō vihāramabhigamya padaṃ spr̥śasi || 16.48 ||

sadōttuṅgē raṅgakṣitiramaṇapādapraṇayini !
 tvadālōkē tattanmaṇikiraṇasambhēdakaluṣē |
 pratisrōtōvṛtṭyā prathitarucibhēdaṃ na sahatē
 navāmbhassvācchandyaṃ namadamarakōṭira -
 makaraḥ || 16.49 ||

janayasi padāvani ! tvaṃ
 muktāśōṇamaṇiśakranīlarucā |
 nakharucisantatirucirāṃ
 nandakanistriṃśasampadaṃ śaurēḥ || 16.50 ||

|| iti śrīkavitārkkikasim̐hasya sarvatantrasvatantrasya
 śrīmadvēṅkaṭanāthasya vēdāntācāryasya kṛtiṣu
 śrīraṅganāthapādukāsahasrē bahuratnapaddhatiḥ śōḍaśī ||
 kavītārkkikasim̐hāya kalyāṇaguṇasālinē |
 śrīmatē vēṅkaṭēsāya vēdāntaguravē namaḥ ||